

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-626785-VI/09/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, ...

03/02/2010

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Warszawa

Hielen Laurry Pierre Guerin

Zwróciła się do mnie Konfederacja Pracodawców Prywatnych w sprawie nieprawidłowości w przeprowadzeniu przez stronę rządową konsultacji z partnerami społecznymi dotyczącej projektu nowelizacji art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.; zwana dalej „ustawą”).

W punkcie 3 części I „Pakietu Działań Antykryzysowych” partnerzy społeczni reprezentowani w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych uzgodnili zwolnienie od podatku pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi, tzw. bonów towarowych. Pakiet został przedstawiony stronie rządowej przy piśmie z dnia 13 marca 2009 r. Dwie kolejne wersje projektu ustawy nowelizującej - z 22 maja i z 1 czerwca 2009 r. - przekazane do konsultacji partnerom społecznym przez stronę rządową przewidywały, że z przedmiotowego zwolnienia nie będą wyłączone bony towarowe. Natomiast w przedstawionym Sejmowi projekcie rządowym ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 2 czerwca 2009 r. zaproponowano zwolnienie w odmiennej wersji od przewidywanej w projektach doręczonych partnerom społecznym - zawierającej wyłączenie ze zwolnienia bonów towarowych (druk sejmowy nr 2045). Ostatecznie nowelizacja art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy, dokonana

ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 125, poz. 1037) nie wprowadziła zwolnienia od podatku wartości świadczeń w postaci bonów towarowych.

Bezspornym jest, że partnerzy społeczni będący stroną Komisji Trójstronnej otrzymali do konsultacji wersje projektu ustawy nowelizującej odmienne od wniesionej przez rząd, mimo że drugi z projektów nosił datę 1 czerwca, zaś skierowany do Sejmu projekt rządowy - 2 czerwca.

W przedstawionych okolicznościach zrozumiałe jest zaniepokojenie partnerów społecznych wprowadzonych w błąd co do projektowanych zmian art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy. W istocie zostali oni pozbawieni możliwości zajęcia stanowiska co do tej zmiany, bowiem treść zamierzeń rządowych nie była im znana. W omawianym zakresie konsultacja społeczna miała zatem pozorny charakter.

Konstytucja podkreśla rangę dialogu społecznego. W jej Preambule istnieje odniesienie do dialogu społecznego jako podstawowej zasady, którą rządzi się państwo, zaś jej art. 20 uznaje dialog społeczny - obok wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności społecznej - za filar społecznej gospodarki rynkowej. Przepis art. 20 i art. 22 Konstytucji, z uwagi na zawarte w nich unormowania dotyczące zasad ustroju gospodarczego, są przepisami prawa ustrojowego.

Dialog społeczny umożliwia budowanie szerokiego porozumienia społecznego wokół wartości fundamentalnych dla państwa i obywateli. Forum tego dialogu - prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, pracodawców oraz dobra publicznego - stanowi Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych (art. 1 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisji dialogu społecznego; Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.).

Ranga dialogu społecznego wymaga zachowania właściwych procedur - przede wszystkim działania partnerów społecznych muszą być przeprowadzone rzetelnie i w odpowiednim czasie.

W mojej ocenie zaistniała sytuacja świadczy o niewystarczającym unormowaniu zasad współpracy między stroną rządową a partnerami społecznymi.

W tych okolicznościach zwracam się do Pana Premiera o zbadanie przyczyn nieprawidłowego przeprowadzenia konsultacji w sprawie zmiany art. 21 ust. I pkt 67 ustawy oraz o rozważenie, czy w celu wyłączenia ryzyka zaistnienia podobnych sytuacji w przyszłości zachodzi konieczność odpowiedniej nowelizacji ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.

Zacznijmy razem
Jan Lechowski